

Таблица
за направените предложения и коментари в процеса на обществено обсъждане условия за кандидатстване, условия за изпълнение и пакет документи за кандидатстване по процедура № BG14MFPFR001-2.016 „Предлагане на пазара – компенсации - подсектор „Аквакултури“ по Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027

№	Данни на подателя	Дата на получаване	Коментар/Предложение	Становище на УО на ПМДРА
1.	ТачоПашов- Председател на УС на НАР, ел. поща tundja73@mail.bg	Рег. Номер в ИСУН BG14MFPFR001- 2.016-COM1 от 08.09.2026	До: Управляващия Орган на ПМДР 2021-2027 Във връзка с публикувани Процедури за обществено обсъждане „Предлагане на пазара – компенсации – подсектор“ Аквакултури““ бихме искали да направим следните забележки и възражения : 1. Коментарите засягат методиката за изчисляване на компенсациите. В предложената Методика за изчисляване на компенсациите се отбелязва, че УО е извършил консултации със заинтересованите лица преди нейното изработване. Държим да отбележим, че УО не е комуникирал относно методиката с представителите на Националната Асоциация на Рибопроизводителите по никакъв начин.	По т.1 Методиката за изчисление на компенсации за пазарните смущения, предизвикани от положението в Близкия изток, възникнало на 28 февруари 2026 г. е изготвена на база опита на УО при прилагане на мерките за компенсация на сектора от икономическите последиствия от пандемията от COVID-19 и от войната в Украйна. В допълнение, с писмо с № 91-251_от 05.06.2026 г. е отправено запитване до представителите на бранша (включително до Националната асоциация на рибопроизводителите)

		2. Считаме, че използвания принцип за компенсиране с прилагане на така описаната методика е изключително грешен, няма да доведе до желани ефект за подпомагане на работещите в сектора и създава врата за корупционни практики и двойно финансиране. Подобна схема облагодетелства изключително търговците на жива риба, а не самите производители. В методиката се използват приходите на дружествата като база за изчисляване на сумата за компенсиране. Това противоречи с описаните цели и дух на мярката. На практика увеличението идва при разходите и там като цел се поставя то да бъде компенсирано. Въпроса е защо не се компенсират с плоска ставка направените за производството разходи, а се отива към приходите. Тук държим да отбележим, че в страната съществуват стопанства с 3 и повече години цикъл на производство за определени видове риби. При условие, че през изминалите една или 2, а дори и повече години, дружествата са имали само разходи без приходи (защото рибата все още не е пазарна), как ще могат да се възползват като при тях липсва приходна част? През 2026 г. продължават да се правят разходи за производство, като приходите могат да се планират и за следващи години- например при есетровите риби. В резултат на това намираме, че използването на приходите е неоснователно и несправедливо. Също така остава и казуса с лица използващи стопанствата си за т.н. риболовен туризъм – „спортен платен риболов“. Същите са регистрирани като производители по ЗРА, но не използват фуражи, и другите описани разходи за производство или ако се използват са в много по-малка степен. Тези лица формират	за предоставяне на входни данни за методиката. По т.2 Предложението се приема частично. Методиката е актуализирана. Чрез подкрепа от Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури /ЕФМДРА/ ще се компенсират всички оператори в стопанския риболов, аквакултурите и преработката за пазарните смущения поради въздействието върху световните цени на петрола, забавянията на корабоплаването и нестабилността на веригата за доставки, предизвикани от положението в близкия изток, възникнало на 28 февруари 2026 г. Методиката за изчисление на компенсации има за цел да бъде подпомогнат сектор „Рибарство“ вкл. подсектор „Аквакултури“. В този смисъл финансовата подкрепа не може и няма за цел да обхваща всички частни случаи, визиращи във Вашето писмо. Методиката за компенсацията е базирана на увеличението на съответните оперативни разходи за дейността след 28 февруари 2026 г. спрямо времето преди настъпване
--	--	--	--

		приходите си от продажби, като изключително купуват и препродават жива риба от други регистрирани и нерегистрирани по ЗРА лица. Така на практика ще получат компенсация която не им се полата и същевременно ще се получи двойно и повече компенсирани на приход от препродажбата на една и съща риба. Можем да дадем още примери за възможни злоупотреби и нарушения, ако Управляващия орган е заинтересован от това. Още веднъж бихме искали да отбележим, че използването на приходите като основа за компенсиране на операторите в Аквакултурата създаде някои порочни практики за облагодетелстване на лица които обявяват недействително производство и така създават приходи. В нашето законодателство няма определение за „собствено производство“ и така на практика операторите вписват всичките си продажби на жива риба като „произведена в стопанството“. Формално не се нарушават закони, но подпомагането по този начин с използване на доходите ошества реалните производители и най-вече пълносистемните стопанства и по-големите такива.	на кризата и влиянието на инфлацията, отчетена за 2026 г. за всеки разход, отнесена към теловия коефициент на съответния разход, спрямо специфичните разходи от дейността на кандидатата за 2025 г., изчислени по методика на УО. Компенсацията се изчислява чрез прилагане на опростен разход на база плоска ставка или като произведение от инфлацията на отделните компоненти допустими разходи за отделните подсектори, по теловия коефициент на разходите за суровина, отнесени към специфичните разходи, преизчислени от специфичните приходи от Отчета за приходи и разходи (ОПР) за 2025 г. Именно прилагането на опростен разход води до намаляването на грешките и отклоненията, които възникват на ниво програма при проверката на реални разходи. Индивидуалното изчисляване би върнало сложността, която опростените разходи премахват, а контролът би струвал повече от ползата. Особеностите на бенефициентите не се пренебрегват, а се отчитат още
--	--	---	--

		3. От посочената информация разбираме, че за формиране на коефициенти и т.н. са взети данни от последните три години. Бихме искали да обърнем внимание и да напомним, че последните 2 години се отличиха с екстремно засушаване и спад на производството поради факта, че повечето извори останаха напълно пресушени или с намален обем на водата. Поради това използването на фуражи и други разходи беше силно занижено. Анализ на информацията трябва да бъде изключително добре обмислен и прецизен за да се получи желания ефект за адекватно компенсиране на регистрираните производители.	при изготвянето на методиката. Стандартната сума се определя по официални данни с голяма екстраполация от много сходни случаи и отразява типичния разход, като индивидуалните отклонения в отделните проекти взаимно се балансират. По т. 3 За подсектор производство на аквакултури са допустими за компенсиране не само разходи за фуражи, но и разходи за електроенергия и персонал. УО на ПМДРА е предвидил общ коефициент на компенсация (електроенергия+персонал+фуражи) като при разработването на методиката УО на ПМДРА е използвал официални данни за разходите на операторите на база статистическата информация, която се подава от операторите в сектор „Рибарство“ по реда на чл. 27 от Закона за рибарството и аквакултурите, предоставена от компетентната администрация, отговорна за обработката на информацията – Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

		4. Не тава ясно дали от подобна схема ще бъдат компенсирани производителите на двучерупчести (мили) и водорасли (алти). Съгласно закона и качените документи те също ще могат да получат подпомагане със същия коефициент въпреки, че не са правили подобни разходи описани в методиката.	и информация от Националния статистически институт. Тези официални данни обхващат реалното състояние на сектора.
		5. Не сме съгласни с така изчислените коефициенти за изчисляване на компенсирането в частта на фуражите. Намираме, че информацията е негочо интерпретирана и реалната инфлация там е по-голяма. При високопротегининовите фуражи увеличението на цените е до 20%. В различните стопанства се използват различни видове такива. Използването на усреднени данни за общо компенсиране е опетавашо за едните и нелегитимно подпомагане за другите.	По т. 4 Производителите на двучерупчести /мили/ и водорасли са допустими бенефициенти по процедурата. Кандидатите със стопанства за аквакултури, отглеждащи двучерупчести (мили) ще получат компенсации по настоящата процедура само за повишаването на цените на разходи за електроенергия и персонал, т. е. от сбора на процентите, които формират процента на плоската ставка ще бъде изваден този за фураж. По т. 5 При разработването на методиката УО на ПМДРА е използвал официални данни за разходите на операторите на база статистическата информация, която се подава от операторите в сектор „Рибарство“ по реда на, чл. 27 от

		Аквакултурата е обширен сектор използващ различни системи, технологии и видове на производство. Използването на дотолкова опростена процедура и плоски ставки води до дисбаланс и ощетяване на определени оператори, което вместо да заздравя техните пазарни позиции ще доведе до обратния ефект. Апелираме УО да преразгледа методиката и да приложи такава, която да компенсира и подпомогне реалните производители за реално направените разходи и пропуснати ползи. Да не води до създаване на корупционни практики и възможности за облагодетелстване на определени лица. С уважение, Пашов / / Тачо УС на НАР Председател на	Закон за рибарството и аквакултурите, предоставена от компетентната администрация, отговорна за обработката на информацията – Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури и официалната и публична информация от Националния статистически институт. Визирани в т. 5 от Вашето писмо примери са отделни случаи. Методиката не може и няма за цел да обхваща всички частни случаи именно базирайки се на общия подход на опростената форма на разходите, които целит постигането на краен резултат.
--	--	--	--

Одобрил: Директор на ДМДР